

713**PROGRAM WSPÓŁPRACY**

**w dziedzinie kultury między Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej
a Ministerstwem Kultury Republiki Macedonii na lata 2009—2011,**

sporządzony w Warszawie dnia 8 lipca 2009 r.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej oraz Ministerstwo Kultury Republiki Macedonii, zwani dalej „Stronami”,

- dążąc do dalszego rozwoju stosunków w dziedzinie kultury między obydwoma państwami,
- na podstawie artykułu 16 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Macedońskim o współpracy w dziedzinie kultury i edukacji, sporządzonej w Warszawie dnia 29 stycznia 1998 r.,

uzgodnili, co następuje:

Artykuł 1

1. Strony będą wspierać wymianę i współpracę w dziedzinie teatru, muzyki i folkloru, dążąc do prezentacji najbardziej wartościowych pozycji w dorobku kulturalnym obydwu państw.
2. Strony będą stwarzać warunki bezpośredniej współpracy między twórcami, artystami i instytucjami kultury, a także szkołami i uczelniami artystycznymi obydwu państw.
3. Szczegóły związane z wyborem twórców i artystów, prezentowanym repertuarem, programem pobytu i terminami występów uzgadniane będą w drodze kontaktów roboczych, uwzględniając zasady wzajemności oraz regulaminy poszczególnych festiwali.

Artykuł 2

Strony będą sprzyjać organizacji, na zasadzie wzajemności, wystaw sztuki współczesnej. Wybór tematu, warunki, terminy i miejsce ekspozycji Strony ustalą w drodze kontaktów roboczych.

Artykuł 3

1. Strony będą sprzyjać wymianie delegacji twórców, artystów i ekspertów w zakresie kultury i sztuki w celu rozwijania i doskonalenia wzajemnej współpracy.
2. Strony będą wspierać współpracę i wymianę doświadczeń między twórcami i krytykami w zakresie sztuk plastycznych, architektury, wzornictwa i fotografii poprzez uczestnictwo na zasadzie wzajemności w warsztatach twórczych, plenerach, sympozjach i konferencjach.
3. Szczegóły związane z wyborem imprez i ich uczestników uzgadniane będą w drodze kontaktów roboczych.

Artykuł 4

1. Strony będą wspierać bezpośrednią współpracę między stowarzyszeniami twórców i artystów, instytucjami kultury oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność kulturalną.
2. Treść i formy współpracy, o której mowa w ust. 1, bezpośrednio ustalą zainteresowane podmioty.

Artykuł 5

Strony będą wspierać współpracę w zakresie muzealnictwa na zasadach uzgodnionych bezpośrednio między zainteresowanymi muzeami.

Artykuł 6

1. Strony podejmą działania na rzecz identyfikacji, ewidencji i opracowania naukowego dóbr kultury polskiej znajdujących się na terytorium Republiki Macedonii oraz dóbr kultury macedońskiej znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Strony dołożą starań, aby dobra kultury nielegalnie wywiezione z terytorium państwa jednej ze Stron i nielegalnie wywiezione na terytorium państwa drugiej Strony podlegały zwrotowi.
3. Strony będą wspierać wymianę ekspertów, informacji i publikacji naukowych w zakresie ochrony nieruchomości zabytków kultury.

Artykuł 7

Strony będą wspierać współpracę między bibliotekami obydwu państw, która obejmować będzie wymianę książek i publikacji periodycznych z dziedziny kultury oraz wymianę specjalistów.

Artykuł 8

Strony będą wspierać współpracę między Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych Rzeczypospolitej Polskiej i Archiwum Państwowym Republiki Macedonii.

Artykuł 9

Strony będą sprzyjać bezpośredniej współpracy między organizacjami i instytucjami działającymi w dziedzinie kinematografii z obydwu państw, zwłaszcza w zakresie:

- 1) koprodukcji filmów i świadczenia usług filmowych;
- 2) współpracy narodowych archiwów filmowych;
- 3) udziału swoich reprezentantów w międzynarodowych festiwalach filmowych, zgodnie z regulaminami tych festiwali, oraz w narodowych festiwalach filmowych organizowanych w państwach Stron;
- 4) wymiany delegacji w charakterze obserwatorów festiwali;
- 5) organizacji wspólnych przeglądów filmowych;
- 6) wymiany filmów, zarówno na zasadach handlowych, jak i niekomercyjnych.

Artykuł 10

Strony wyrażają wolę współpracy w dziedzinie prawa autorskiego i praw pokrewnych, w szczególności w zakresie zapobiegania naruszeniom tych praw.

Artykuł 11

Strony będą stwarzać warunki do wymiany zespołów i osób upowszechniających kulturę i sztukę w celu zapoznania się z działalnością kulturalną organizacji polskich w Republice Macedonii i organizacji macedońskich w Rzeczypospolitej Polskiej.

Artykuł 12

Warunki realizacji wizyt i wymiany zawarte zostały w Załączniku, stanowiącym integralną część Programu.

Artykuł 13

Program nie wyklucza realizacji innych przedsięwzięć uzgodnionych przez Strony w drodze kontaktów roboczych.

Artykuł 14

1. Program wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje do dnia 31 grudnia 2011 r.
2. Okres obowiązywania Programu zostaje automatycznie przedłużony do czasu wejścia w życie nowego Programu, o ile jedna ze Stron nie wypowie go na piśmie na sześć miesięcy przed upływem okresu obowiązywania.

Sporządzono w Warszawie dnia 8 lipca 2009 r., w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach polskim, macedońskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są autentyczne i posiadają jednakową moc prawną. W razie rozbieżności przy ich interpretacji tekst w języku angielskim będzie uważany za rozstrzygający.

Minister Kultury i
Dziedzictwa Narodowego
Rzeczypospolitej Polskiej

Ministerstwo Kultury
Republiki Macedonii

Załącznik

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Podczas realizacji wymiany przewidzianej w Programie, Strony będą przestrzegać następujących zasad:

- 1) Strony przedstawią sobie listę najważniejszych przedsięwzięć (np. wystawy, wymiany zespołów teatralnych, koprodukcje filmowe) planowanych w ramach wzajemnej współpracy kulturalnej na rok następny;
- 2) Strona przyjmująca odpowie na propozycje Strony wysyłającej w ciągu dwóch miesięcy od daty otrzymania listy, o której mowa w punkcie 1;
- 3) Strona wysyłająca przekaże Stronie przyjmującą, na co najmniej dwa miesiące przed planowanym wysłaniem danej osoby lub grupy osób, następujące dane: dane personalne wysyłanych osób, dane o znajomości języków obcych, projekt programu pobytu i datę przyjazdu; Strona przyjmująca udzieli odpowiedzi w terminie miesiąca od otrzymania powyższych danych;
- 4) w razie pozytywnej odpowiedzi, Strona wysyłająca zawiadomi Stronę przyjmującą na 20 dni przed przyjazdem o dokładnej dacie i miejscu przyjazdu oraz o środkach transportu, którymi przyjedzie zaakceptowana osoba lub grupa osób.

II. POSTANOWIENIA FINANSOWE

Wymiana kulturalna prowadzona w ramach Programu realizowana będzie na poniższych zasadach:

- 1) wizyty poszczególnych osób i delegacji:
  - a) Strona wysyłająca pokrywa koszty podróży i bagażu w obie strony,
  - b) Strona przyjmująca pokrywa koszty pobytu i podróży na terytorium swego państwa zgodnie z programem pobytu,
  - c) Strona wysyłająca zapewni, że osoby uczestniczące w wymianie objętej niniejszym Programem będą posiadały ubezpieczenia (polisy) na wypadek nagłej choroby lub nieszczęśliwego wypadku, chyba że prawo do świadczeń medycznych przysługiwać będzie tym osobom na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) występy zespołów artystycznych:
  - a) Strona wysyłająca pokrywa koszty międzynarodowego transportu członków zespołu, rekwizytów, kostiumów i instrumentów muzycznych,
  - b) Strona przyjmująca pokrywa koszty zakwaterowania, wyżywienia, przejazdów na terytorium swojego państwa, a także koszty zorganizowania przedstawień,
  - c) Strona wysyłająca zapewni, że członkowie zespołów uczestniczących w wymianie objętej niniejszym Programem będą posiadali ubezpieczenia (polisy) na wypadek nagłej choroby lub nieszczęśliwego wypadku, chyba że prawo do świadczeń medycznych przysługiwać będzie tym osobom na podstawie odrębnych przepisów;

- 3) szczegóły organizacyjne dotyczące wymiany ekspozycji muzealnych i wystaw sztuki współczesnej będą uzgadniane w trybie roboczym między realizatorami przedsięwzięć (galerie, muzea itp.), którzy każdorazowo, nie później jednak niż na cztery miesiące przed otwarciem ekspozycji, powinni podpisać protokół uzgodnień określający w szczególności kwestie pokrycia kosztów transportu, wzajemnego ubezpieczenia, zabezpieczenia ekspozycji, warunków konserwacji i ekspozycji, przekazania materiałów oraz wydania katalogu.

**ПРОГРАМА
за соработка во областа на културата
меѓу
Министерот за култура и национално наследство на Република Полска
и
Министерството за култура на Република Македонија
за периодот 2009 – 2011**

Министерот за култура и национално наследство на Република Полска и Министерството за култура на Република Македонија, во натамошниот текст „Страни”,

- стремејќи се кон продлабочување на натамошниот развој на односите во областа на културата меѓу двете земји и
- согласно со член 16 од Договорот за соработка во областа на културата и образованието меѓу Владата на Република Полска и Владата на Република Македонија, потписан во Варшава на 29 јануари 1998 година,

се согласија за следново:

Член 1

1. Страните ги поддржуваат размената и соработката во областа на театарот, музиката и фолклорот со цел да се претстават највредните културни елементи од двете земји.
2. Страните се должни да создадат услови за непосредна соработка меѓу автори, уметници и културни институции, како и меѓу уметнички училишта и универзитети од двете земји.
3. Деталите во врска со изборот на автори и уметници, репертоар, програми за посета и датуми на изведба ќе се определуваат по службен пат и врз реципрочна основа и согласно со правилата на определени фестивали.

Член 2

Страните го охрабруваат организирањето изложби на современата уметност врз принципот на реципроцитет.

Страните меѓусебно ќе се договораат за изборот на темите, условите, датумите и местото на одржување на изложбите по службен пат.

Член 3

1. Страните ја поддржуваат размената на делегации на автори, уметници и експерти од областа на културата и уметноста со цел да се развие и да се подобри меѓусебната соработка.

2. Страните ги охрабруваат авторите и уметниците да соработуваат и да разменуваат искуства поврзани со пластичните уметности, архитектурата, дизајнот и фотографијата преку учество на уметнички работилници и работилници на отворено, на семинари и конференции врз принципот на реципроцитет.
3. Деталите во врска со изборот на настани и нивни учесници ќе се договораат по службен пат.

Член 4

1. Страните ја поддржуваат непосредната соработка меѓу здруженија на автори и уметници, културни институции и други субјекти кои вршат културни дејности.
2. Заинтересираните субјекти ќе ги определуваат содржината и формата на соработката од ставот 1.

Член 5

Страните поддржуваат соработка и во рамките на музеологијата во согласност со правилата воспоставени директно од заинтересираните музеи.

Член 6

1. Страните ќе преземат мерки за да се идентификуваат, регистрираат и научно да се описват полските културни добра на територијата на Република Македонија, како и македонските културни добра присутни на територијата на Република Полска.
2. Страните ќе направат се` што можат за да ги вратат културните добра кои се незаконски изнесени од територијата на една од Страните и внесени на територијата на другата страна.
3. Страните ја поддржуваат размената на експерти, информации и научни публикации посветени на заштитата на недвижните културни споменици.

Член 7

Страните ќе ја поддржуваат соработката помеѓу библиотеките од двете земји, што вклучува и размена на експерти, како и на книги и периодични изданија од областа на културата.

Член 8

Страните ќе ја продлабочуваат соработката меѓу Главната канцеларија на Државниот архив на Република Полска и Државниот архив на Република Македонија.

Член 9

Страните ќе ја унапредуваат непосредната соработка помеѓу организациите и институциите кои работат во областа на кинематографијата во двете земји, особено во врска со:

- 1) филмска копродукција и обезбедување филмски услуги;
- 2) соработка меѓу националните филмски архиви;
- 3) учество на претставници на меѓународни филмски фестивали во согласност со правилата на фестивалите, како и на национални филмски фестивали организирани од земјите на двете Страни;
- 4) размена на делегации чија улога е следење на фестивали;
- 5) заедничка организација на филмски прегледи;
- 6) размена на филмови и врз комерцијална и врз некомерцијална основа.

Член 10

Страните ја изразуваат својата подготвеност да соработуваат во областа на авторските права и сродните права, особено за да се спречи нивното кршење.

Член 11

Страните ќе создадат услови за размена на тимови и лица кои ја промовираат културата и уметноста со цел на луѓето да им се приближат активностите на полските организации во Република Македонија и на македонските организации во Република Полска.

Член 12

Условите за организација на посети и размена се определени во Анексот кој претставува составен дел од Програмата.

Член 13

Програмата не исклучува други мерки определени од Страните по службен пат.

Член 14

1. Оваа Програма влегува во сила на денот на нејзиното потпишување и останува во сила до 31 декември 2011 година.
2. Важноста на Програмата се продолжува автоматски до потпишувањето на нова програма, освен ако шест месеци пред истекот на нејзината важност една од Страните се откаже од неа во писмена форма.

Во ВАРШАВА на 8.07.2009 во два идентични примерока, секој од нив на полски, македонски и на английски јазик, при што сите текстови се сметаат за автентични и имаат еднаква правна тежина. Во случај на спор кој произлегува од нивното различно толкување, английскиот текст се смета за валиден.

Министер за култура и
национално наследство
на Република Полска

Министерство за култура
на Република Македонија

Прилог

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Во текот на реализацијата на размената предвидена во оваа Програма, двете Страни ќе се придржуваат кон следниве принципи:

- 1) Страните ќе си презентираат список на најважните активности (на пр. изложби, размена на театрарски ансамбли, филмски копродукции) планирани за наредната година во рамките на заемната културна соработка;
- 2) Страната примател ќе одговори на предлозите изнесени од Страната испраќач во рок од два месеца од датумот на добивањето на списокот од став 1;
- 3) Страната испраќач ќе и достави на Страната примател, најмалку два месеца пред планираното испраќање на поединец или група, следниве податоци: лични податоци за испратените лица, податоци за познавање странски јазици, предло – програма за престојот и датум на пристигнување; Страната примател во рок од еден месец од добивањето на овие податоци ќе и одговори на Страната испраќач;
- 4) При позитивен одговор, Страната испраќач ќе ја извести Страната примател, 20 дена пред пристигнувањето, за точниот датум и за местото на пристигнување, како и за превозните средства со кои ќе пристигне прифатеното лице или група.

II. ФИНАНСИСКИ ОДРЕДБИ

Културната размена водена во рамките на Програмата ќе се реализира врз следниве принципи:

- 1) Посети на посебни лица или делегации:
  - а) Страната – испраќач ги плаќа патните трошоци и трошоците за багажот во двата правца,
  - б) Страната – примател ги плаќа трошоците за престој и патување на територијата на својата држава согласно со програмата за престој,
  - в) Страната – испраќач ќе гарантира дека лицата што ќе учествуваат во размената опфатена со оваа Програма ќе поседуваат осигурување (полиси) во случај на ненадејна болест или незгода, освен ако право за медицински услуги не им следува на тие лица врз основа на посебни одредби;
- 2) Гостување на уметнички групи:
  - а) Страната – испраќач ги плаќа трошоците за меѓународниот превоз на членовите на ансамблот, реквизитите, костимите и на музичките инструменти,
  - б) Страната – примател ги плаќа трошоците за сместување, исхрана, патувања низ територијата на својата држава, како и трошоците за организирање на претставите,

- в) Страната – испраќач ќе гарантира дека членовите на ансамблите што ќе учествуваат во размената опфатена со оваа Програма ќе поседуваат осигурување (полиси) во случај на ненадејна болест или незгода освен ако правото за медицински услуги не им следува на тие лица врз основа на посебни одредби;
- 3) Размена на музејски експонати и изложби на современа уметност
Сите организациски детали кои се однесуваат на музејските изложби и на изложбите на современа уметност ќе бидат усогласени со процедура меѓу реализаторите на овие потфати (галерии, музеи), коишто секој пат, но најдоцна 4 месеци пред отворањето на изложбата треба да потпишат записник за договореното којшто особено ќе дефинира прашања за покривањето на транспортните трошоци, заемните осигурувања, осигурувањето на изложбите, условите за конзервација и прикажување, доставувањето материјали и издавањето каталог.

**PROGRAMME
of cooperation in the field of culture
between**

**the Minister of Culture and National Heritage of the Republic of Poland
and
the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia
for years 2009 - 2011**

The Minister of Culture and National Heritage of the Republic of Poland and the Ministry of Culture of the Republic of Macedonia, hereinafter referred to as "Parties",

- aiming to enhance further development of relations in the field of culture between the two counties,
- pursuant to Article 16 of the Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Macedonian Government on cooperation in the field of culture and education, signed in Warsaw on 29 January 1998,

have agreed as follows:

Article 1

1. The Parties shall support exchange and cooperation in the field of theatre, music and folklore with the aim to present the most valuable cultural elements of the two countries.
2. The Parties shall create conditions for a direct cooperation between creators, artists and cultural institutions as well as art schools and universities of the two countries.
3. Details with regard to the choice of creators and artists, repertoire, programme of a visit and performance dates shall be agreed by way of working relationships on a reciprocal basis and in accordance with rules of particular festivals.

Article 2

The Parties shall encourage the organisation, on a reciprocal basis, of modern art exhibitions. The Parties shall agree upon the choice of themes, conditions, dates and an exhibition place by way of working relationships.

Article 3

1. The Parties shall support the exchange of delegations of creators, artists and experts in the field of culture and art in order to develop and improve mutual cooperation.
2. The Parties shall encourage creators and critics to cooperate and exchange experience in relation to plastic arts, architecture, design and photography through the participation, on a reciprocal basis, in artist and plein-air workshops, seminars and conferences.
3. Details with regard to the choice of events and their participants shall be agreed by way of working relationships.

Article 4

1. The Parties shall support a direct cooperation between associations of creators and artists, cultural institutions and other entities conducting cultural activities.
2. The interested entities shall determine the scope and form of cooperation referred to in paragraph 1.

Article 5

The Parties shall support a cooperation within the scope of museology in accordance with the rules established directly by the interested museums.

Article 6

1. The Parties shall take measures aiming to identify, register and scientifically describe Polish cultural goods on the territory of the Republic of Macedonia as well as Macedonian cultural goods present on the territory of the Republic of Poland.
2. The Parties shall spare no efforts to return cultural goods illegally taken out of the territory of one of the Parties and brought in the territory of the other Party.
3. The Parties shall support the exchange of experts, information and scientific publications with regard to the protection of immovable cultural monuments.

Article 7

The Parties shall support the cooperation between libraries of the two countries which shall include the exchange of experts as well as books and periodical publications in the field of culture.

Article 8

The Parties shall enhance the cooperation between the Head Office of the State Archives of the Republic of Poland and the State Archives of the Republic of Macedonia.

Article 9

The Parties shall promote a direct cooperation between organisations and institutions operating in the field of cinematography of the two countries, in particular in relation to:

- 1) film co-production and provision of film services;
- 2) cooperation between national film archives;
- 3) participation of representatives in international film festivals in accordance with regulations of these festivals as well as national film festivals organised by the Parties' countries;
- 4) exchange of delegations acting as festival observers;
- 5) mutual organisation of film reviews;
- 6) exchange of films both on a commercial and non-commercial basis.

Article 10

The Parties express their willingness to cooperate in the field of copyright and related rights, in particular with the aim to prevent the infringement of these rights.

Article 11

The Parties shall create conditions for the exchange of teams and people promoting culture and art in order to make people familiar with cultural activities of Polish organisations in the Republic of Macedonia and Macedonian organisations in the Republic of Poland.

Article 12

Terms and conditions of the organisation of visits and exchanges are determined in the Annex that forms an integral part of the Programme.

Article 13

The Programme shall not exclude other measures determined by the Parties through working relationships.

Article 14

1. The Programme shall enter into force on the day of its signing and shall remain in force until 31 December 2011.
2. The Programme shall be extended automatically until the signing of the next Programme, unless six months before the end of it one of the Parties denounces it in writing.

Done at ... Warsaw ..... on 8th July 2009 in two identical copies, each of them in the Polish, Macedonian and English language, all the texts are authentic and they represent equal legal force. In the case of dispute stemming from their interpretation, the English text shall prevail.

Minister of Culture
and National Heritage
of the Republic of Poland

Ministry of Culture
of the Republic of Macedonia

Annex**I. GENERAL PROVISIONS**

During the exchange provided for in the Programme, the Parties shall observe the following rules:

- 1) The Parties shall present a list of the most important undertakings (for example exhibitions, the exchange of theatre groups, film co-productions) planned under the mutual, cultural cooperation for the following year;
- 2) The receiving Party shall reply on a proposal of the sending Party within two months following the date of a reception of the list referred to in paragraph 1;
- 3) The sending Party shall submit to the receiving Party the following data, no later than two months before the planned sending of a person or a group of people: personal data of the people sent, data on languages spoken by them, a programme of the visit and the date of arrival; the receiving Party shall reply within a month following the reception of these data;
- 4) if the reply is positive, 20 days before the arrival, the sending Party shall advise the receiving Party on the exact date and place of arrival as well as means of transport used by the accepted person or group of people.

II. FINANCIAL PROVISIONS

The cultural exchange within this Programme shall be made in accordance with the following rules:

- 1) visits of particular people and delegations:
  - a) The sending Party shall cover the costs of return travel and luggage,
  - b) The receiving Party shall bear the costs of stay and travel on its territory related to the programme of the visit,
  - c) The sending Party shall guarantee that the exchange participants under this Programme have sickness and accident insurance unless separate regulations provide for their right to medical services;
- 2) performances of artist groups:
  - a) The sending Party shall cover the costs of international transport of group members, props, costumes and musical instruments,
  - b) The receiving Party shall bear the costs of accommodation, food and travel on its territory as well as the costs related to the organisation of shows,
  - c) The sending Party shall guarantee that the exchange participants under this Programme have sickness and accident insurance unless separate regulations provide for their right to medical services;
- 3) organisational details with regard to the exchange of museum and modern art exhibitions shall be agreed on a current basis by entities responsible for the project (galleries, museums etc.) which each time but no later than four months before the exhibition is opened should sign an agreement protocol regulating in particular such issues as bearing of the travel costs, the mutual insurance, the protection of exhibits, conditions of conservation and exhibition, the submission of materials and the issuance of a catalogue.